

16.11.2008

תאריך עדכון 25.02.2020

רישוי מהנדסים ואדריכלים, לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח – 1958, סדרי ההתמחות

**הגדרות:**

- הרשם** - רשם המהנדסים והאדריכלים.  
**מתמחה** - אדריכל הרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים ומועסק במשרה אדריכלית  
**מאמן/ת** - אדריכל/ית רשום/ה המעסיק/ה מתמחה

על פי תקנות המהנדסים והאדריכלים (תנאים לרישוי), התשס"ח – 2008 (להלן – התקנות) זכאי לקבל רישיון, מי שבתקופת הרישום צבר ניסיון מקצועי מתאים לביצוע פעולות של אדריכל רשוי. ניסיון זה כולל, בין היתר, מעורבות או טיפול מסייע בפיקוחו ובהדרכתו של אדריכל רשוי והכל לפי אמות מידה אלה, שקבעה מועצת ההנדסה והאדריכלית כסמכותה בתקנות.

סדרי התמחות אלו הם לתקופת מעבר, שלאחריה יפורסמו סדרי מותאמים לנהוג לפי ה-UIA, וארגונים דומים לשון מסמך זה הוא בלשון זכר והוא תקף גם ללשון נקבה.

1. **התמחות מקצועית**- אדריכל רשום המבקש לקבל רישיון חייב בתקופת התמחות בהדרכתו/ה, פיקוחו/ה ואישורו/ה של מאמן/ת במקצוע ובתחום המתאימים לענף ולמדור בהם הוא מבקש לקבל רישיון.

2. **תקופת ההתמחות** - תקופת ההתמחות היא בת 3 שנים, כאמור בתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967, והיא תיערך אצל מאמן/ת בישראל. בוצע חלק מההתמחות בחו"ל, חייבת להיערך התמחות לפחות של שנה בישראל וסה"כ 3 שנות התמחות ובלבד שעמד המתמחה בכל הנדרש לצורך הזכאות לבחינת הרישוי וכן ימציא לרשם יומן עבודה מוסדר מאת מעסיקו בחו"ל בהתאם לדרישות בישראל. בוצעה ההתמחות במשרה שאינה מלאה, תיחשב במניין תקופת ההתמחות העסקה רצופה ומלאה של לפחות 30 שעות שבועיות. היו הפסקות בתקופת ההתמחות, חייב/ת המאמן/ת לפרט בדו"ח האימון והן לא תיכללנה במניין תקופת ההתמחות. בוצעה ההתמחות ביותר ממקום אחד, תיחשב במניין תקופת ההתמחות העסקה בת שבעה חודשים לפחות אצל אותו/ה מאמן/ת. יכולה ההתמחות להתבצע במקום קבוע או בכל מקום שבו נעשית עבודת המאמן/ת כרגיל.

מתמחה אשר נאלץ להיעדר ממקום התמחותו לפרק זמן של עד ארבע חודשי היעדרות מטעמים של חופשת לידה, שמירת היריון, שירות מילואים מחלה ממושכת או מטעמים מיוחדים נוספים על פי שיקול דעת הרשם – יראו אותו כמי שעמד בתקופת ההתמחות הדרושה לצורך זכאות לגשת לבחינת הרישוי, זאת במידה וצבר בתקופת התמחותו את הניסיון המקצועי הנדרש ואת כל תקופת ההתמחות הנדרשת בהתאם לקבוע באמות המידה.:: במקרה בו נאלץ מתמחה לעזוב את עבודתו מהטעמים המוזכרים לעיל טרם השלים תקופת התמחות בת 7 חודשים תחת אותו מאמן ולאחר מכן שב להתמחות אצל מאמן חדש, ישלים המתמחה תקופת התמחות נוספת בת 7 חודשים לשם עמידה בתנאי הזכאות לגשת לבחינת הרישוי.

3. **אופי ההתמחות** - מאמן/ת יעסיק/תעסיק מתמחה בעבודה אדריכלית בלבד.

**הגדרת מאמנים 11-01-2017**

4. **רשימת מאמנים** - מאמן – אדריכל שעסק בעבודה אדריכלית באופן רצוף בתקופה של 3 שנים לפחות ברציפות

מיום קבלת הרישיון, שבמהלכן תכנן, ביצע או טיפל, ב- :

+ תכנון מבנים, קבלת היתר בניה, עריכת תכניות עבודה, תאום וניהול יועצים ופקוח עליון

ל-2 מבנים לשימוש של מגורים או ציבורי או מסחר או משרדים או תעשייה שאינם

פשוטים ובשטח עיקרי של לפחות 750 מ"ר

+ תכנון תכנית מפורטת + נספח בינוי בשטח בנייה של לפחות 3,000 מ"ר, עד לקבלת אישור

מוסדות התכנון להפקדת התכנית (עם או בלי תנאים)

**אישור האימון מותנה בבדיקת הוועדה המייעצת לרשם**

ולחלופין - אדריכל/ית שעסק/ה בעבודה אדריכלית באופן רצוף בתקופה של 8 שנים לפחות מיום קבלת הרישיון.

בשתי החלופות, תנאי הוא שהמאמן/ת עמד/ה בדרישות שפורטו בבקשת הצטרפות לרשימת המאמנים בנוסח הקבוע באמות מידה אלו, והבקשה אושרה על-ידי הרשם והמאמן/ת נרשם/ה ברשימה בענפים ובמדורים המתאימים להכשרתו/ה כמאמן/ת.

הרשם רשאי לדרוש ממועמד/ת לאמן לחתום על תצהיר ולצרף פרטים ומסמכים נוספים הדרושים לדעתו לאישור הבקשה.

5. **תחילת אימון** - המאמן/ת יכול/ה לאמן ממועד כניסתו לרשימה, אך רשאי הרשם לרשום מאמן/ת ברשימה במועד מוקדם מיום הגשת הבקשה, אם שוכנע שבאותו מועד עמד/ה המאמן/ת בכל הדרישות. כמו-כן רשאי הרשם לאשר תחילת אימון של מתמחה באורח רטרואקטיבי, אם שוכנע שתקופת האימון הקודמת עמדה בכל דרישות ההתמחות כפי שנקבע בסדרי ההתמחות ובאמות-המידה לרישוי.

6. **בקשה להתמחות** - ביקש/ה מתמחה לבצע התמחות, הוא/היא יהיה/תהיה חייב/ת לפני ההתמחות אצל מאמן/ת, להמציא ולקבל את אישור הרשם לתצהיר בקשה להתמחות בנוסח הקבוע באמות מידה אלו. כמו-כן עליו/ה לצרף כתב-התחייבות מאת המאמן/ת בנוסח הקבוע באמות מידה אלו.

**7. התמחות לעולים חדשים/תושבים חוזרים**

בהתאם להחלטת מועצת ההנדסה והאדריכלות מיום 3.12.2014 מושב 70 וכן בהתאם להחלטת ממשלה 2225 מיום 23.11.2014 להלן הקריטריונים להתמחות של עולים חדשים או תושבים חוזרים :

1. התמחות בת 3 שנים מלאות מיום הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
2. ניתן יהיה להכיר בשנתיים ניסיון בתחום תכנון אדריכלי, שנצבר בחו"ל תוך הוכחת ניסיון מגובה באסמכתאות.
3. על עולה או תושב חוזר לבצע התמחות בת שנה מלאה בישראל כדלקמן:
  - א. התמחות תחת אדריכל רישוי העומד בקריטריונים לאימון (רשימת אדריכלים רישויים אופציונליים מפורסמת באתר).
  - ב. התמחות באחד או יותר (לבחירת המתמחה) מתוך שלושת הפרויקטים המוזכרים בסדרי ההתמחות, הגשת דו"חות התמחות בהתאם.

ג. עמידה בהצלחה בבחינה לרישוי.

8. **יומן-עבודה** - מתמחה י/תנהל יומן-עבודה חודשי במתכונת הקבועה באמות מידה אלו. היומן ייחתם בידי המתמחה והמאמן/ת בכל חודש ויוגש לרשם בסיומה של כל תקופת אימון עם דו"ח האימון.
9. **דו"ח אימון** - המאמן/ת יערוך/תערוך דין וחשבון תקופתי במתכונת הקבועה בתקנות אלו. דו"חות האימון יוגשו לרשם עם סיומה של כל תקופת אימון או חלק ממנה לפי הנחיית הרשם, כדלקמן :
- **בתום שישה חודשים ראשונים מיום תחילת האימון**
  - **בחלוף 24 חודשים מיום תחילת האימון**
  - **בתום תקופת ההתמחות, היינו, לאחר 3 שנים מלאות**
10. **בקשה לרישיון** - מתמחה המבקש/ת לקבל רישיון בסיום תקופת ההתמחות, יגיש/תגיש לרשם בקשה בנוסח הקבוע באמות מידה אלו, בצרוף יומני-העבודה, דו"חות האימון ותיק עבודות המייצגות את עיקר העבודות בנושאים השונים- תיק העבודות יהיה בגודל A3 לפחות. הרשם רשאי לדרוש מהמתמחה ומהמאמן/ת פרטים והבהרות בין בעל-פה ובין בכתב, הנחוצים לדעתו כדי לבסס את הבקשה לקבלת רישיון. עם אישור תנאים אלו, יותר למתמחה להיבחן בבחינת רישוי. מתמחה רשאי להגיש בקשה להיבחן לפני תום תקופת ההתמחות ובלבד שבמועד הבחינה ימלאו 3 שנים לתקופת ההתמחות.
11. **אישור הבקשה** - הרשם יעניק רישיון עבודה למתמחה שעמד/ה בכל הדרישות כולל בחינת הרישוי. הרשם רשאי בהחלטה מנומקת לדרוש מהמתמחה דרישות נוספות ולהתנות תנאים על קבלת הרישיון, אם שוכנע שיש באלו צורך כדי להבטיח את התאמת המתמחה לעסוק במקצוע, זאת - לאחר שניתנה למתמחה הזדמנות נאותה להציג את טיעוניו.
12. **פומביות ההליך** - פרטים על מתכונת בדיקת המועמדים, בהתאם לאמות מידה אלו, יפורסמו לידיעת הציבור מעת לעת, בדרך שתיקבע על-ידי מועצת ההנדסה והאדריכלות.

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – תצהיר / בקשת הצטרפות לרשימת המאמנים (טופס 1)

אני הח"מ ..... שמשרדי נמצא ב ..... טלפון ..... פקס .....  
 הרשום בענף ..... במדור ..... מס' רשיון ..... מתאריך .....  
 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהייה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן,  
 מצהיר/ה בזה כדלקמן:

הצהרה

הנני בעל רישיון אדריכל מעל 8 שנים, ולחילופין:

הנני בעל רישיון אדריכל מעל 3 שנים, ומאז קבלת הרישיון עסקתי לפחות בשניים משלושת אלה:

+ תכנון כעורך בקשה (עצמאי/שכיר במשרד....) של בניין שאינו פשוט, הכולל ... יח"ד, בשטח עיקרי ..... מ"ר (לפחות 750 מ"ר), בישוב ..... בוועדה המקומית ..... מצ"ב היתר בנייה מס' ..... בתאריך .....

+ תכנון כעורך בקשה (עצמאי/שכיר במשרד.....) של בנין שאינו למגורים, לשימוש ..... (למעט מבנה לא מאויש), בשטח עיקרי ..... מ"ר (לפחות 750 מ"ר), בישוב ..... בוועדה המקומית ..... מצ"ב היתר בנייה מס' ..... בתאריך .....

+ תכנון כאדריכל של תכנית מפורטת מס' ..... הכוללת נספח בינוי, ליעוד ..... המתירה בניית שטח כולל ..... מ"ר (לפחות 5,000 מ"ר), בישוב ..... בוועדה המקומית/מחוזית ..... שהופקדה ואושרה ללא תנאים בהחלטת הועדה מס' ..... בתאריך .....

\* יש לסמן את תחומי הניסיון (לפחות שניים מבין השלושה)

אני מתחייב להודיע למתמחים במשרדי על תחומי ההתמחות האפשריים במשרד, כמצוין לעיל.  
 הורשעתי/לא הורשעתי (יש למחוק את המיותר) בישראל או מחוצה לה בעבירה פלילית לרבות הרשעה בבית דין צבאי, שלגבי העבירה טרם חלה תקופת ההתיישנות לפי חוק המירשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981. במקרה של הרשעה יש לצרף את פסק-הדין.  
 הורשעתי/לא הורשעתי (יש למחוק את המיותר) בישראל או מחוצה לה בעבירה משמעתית. במקרה של הרשעה יש לצרף את פסק-הדין.  
 הוגש/לא הוגש (יש למחוק את המיותר) נגדי בישראל או מחוצה לה כתב-אישום או כתב קובלנה משמעתית. במקרה שהוגש יש לצרף את כתב האישום או הקובלנה.  
 תלוי/לא תלוי (יש למחוק את המיותר) נגדי בישראל או מחוצה לה הליך של חקירה במשטרה הידוע לי. במקרה שקיים הליך יש לצרף את התלונה.  
 אני מתחייב/ת לערוך את האיסוף לפי התקנות ולדווח לרשם דיווח אמת בנוגע למתמחים אצלי.

אני נותן/ת תצהיר זה בתמיכה לבקשתי להירשם ברשימת המאמנים, בענף ..... במדור .....  
 תאריך ..... חתימת המצהיר/ה .....

**הצהרת עו"ד**

אני הח"מ עו"ד ..... מאשר/ת בזה כי ביום ..... הופיע/ה לפני מר/גב' .....  
אשר זיהיתי לפי תעודת זהות מס' ..... (המוכר/ת לי באופן אישי) ולאחר שהזהרתיו/ה כי עליו/ה  
להצהיר את האמת וכי יהיה/תהיה צפוי/ה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות  
הצהרתו/ה וחתם/ה עליה בפני.  
תאריך ..... חתימת מקבל/ת התצהיר .....

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – כתב-התחייבות של מאמץ/ת (טופס 2)

אני הח"מ ..... שמשרדי נמצא ב ..... טלפון ..... פקס .....  
הרשום בענף ..... במדור ..... מס' רישיון ..... מתאריך .....  
לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן,  
מצהיר/ה בזה כדלקמן:

אני רשום ברשימת המאמנים.

קיבלתי את המועמד/ת כמתמחה לתקופה כאמור לעיל, לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958 והתקנות שלפיו. המתמחה ..... מס' ת.ז. .... יועסק בפקוחי החל מתאריך ..... בעבודה הנוגעת להסמכתו כבעל רשיון בענף ..... מדור .....

במהלך העסקת המועמד הוא/היא יוכל/תוכל להתמחות בתכנון שניים לפחות מבין שלושת סוגי הפרוייקטים המפורטים להלן:

✚ בניין למגורים שאינו פשוט, הכולל ... יח"ד (לפחות 3), בשטח כולל ..... מ"ר (לפחות 750 מ"ר).

✚ בניין ציבור, משרדים או מסחר, בשטח עיקרי ..... מ"ר (לפחות 750 מ"ר).

✚ תכנית מפורטת הכוללת נספח בינוי בסמכות ועדה מחוזית, ליעוד בעל אופי ציבורי, או לתעסוקה, או למגורים, המתירה בניית שטח כולל ..... מ"ר (לפחות 3,000 מ"ר).

\* יש לסמן את התחומים המיועדים להתנסות המתמחה (לפחות אחד מבין השלושה)

כל עוד המועמד/ת להתמחות יהיה/תהיה בפקוחי הוא/היא יעסוק/תעסוק בעבודה מקצועית בהתאמה לענף ולמדור כאמור בבקשה להתמחות, ברציפות ובהיקף לפחות 30 שעות בשבוע.

אם המתמחה לא ימלא/תמלא אחר הדרישות החלות על מתמחה לפי הוראות החוק, התקנות הנלוות לו ואמות-המידה הקבועות על-פיו, או אם יעזוב/תעזוב את העבודה בפקוחי, אדווח על כך מיד לרשם.

אני מתחייב/ת לדווח על עבודת המתמחה בהתאם להוראות הקבועות בסדרי ההתמחות.

תאריך ..... חתימת המאמץ/ת .....

תאריך .....

## סדרי התמחות למהנדסים ואדריכלים

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – דין-וחשבון תקופתי על התמחות (טופס 3)

אני הח"מ ..... שמשרדי נמצא ב ..... טלפון ..... פקס .....  
הרשום בענף ..... במדור ..... מס' רישיון ..... מתאריך .....  
מצהיר בזה כי בתקופה שבין ..... לבין ..... עבד/ה בפיקוחי כמתמחה  
מס' ת.ז. .... לקראת קבלת רישיון בענף ..... מדור .....  
ועסק/ה בפרויקטים כמתואר להלן: .....

### תוכן ההתמחות

### שם הפרויקט

תחום התכנ .....  
שלב תכנון .....  
בנושאי רקע .....  
התנסות בחוק ותקנות .....  
התנסות בטכנולוגיה .....  
סה"כ שעות התמחות .....

### פרטים נוספים

.....  
.....  
.....

### תוכן ההתמחות

### שם הפרויקט

תחום התכנ .....  
שלב תכנון .....  
בנושאי רקע .....  
התנסות בחוק ותקנות .....  
התנסות בטכנולוגיה .....  
סה"כ שעות התמחות .....

### פרטים נוספים

.....  
.....  
.....

| שם הפרויקט ..... | תוכן ההתמחות       |
|------------------|--------------------|
| .....            | תחום התכנן         |
| .....            | שלב תכנון          |
| .....            | בנושאי רקע         |
| .....            | התנסות בחוק ותקנות |
| .....            | התנסות בטכנולוגיה  |
| .....            | סה"כ שעות התמחות   |
| .....            | פרטים נוספים       |
| .....            |                    |
| .....            |                    |

**\*הבהרות למילוי הטופס.**

**תחום התכנן** – מבנה מגורים / מבנה ציבורי/ אחר..... (בשטח כולל .....מ"ר), תכנית מפורטת או תכנית מתאר עם/בלי בינוי

**שלב תכנון** – חקירה מוקדמת / חלופות / תכנון סופי / בקשה להיתר / ת.מפורט / פרטים / מסמכי מכרז / פיקוח עליון

**נושאי רקע** - תיאום תכנון/תאום יועצים / אישורי רשויות / ועדה מקומית/ ועדה מחוזית קשר עם המזמין ומנהל הפרויקט.

**חוק ותקנות** - שימוש בחוק ובתקנות / הליכים סטאטוטוריים / שימוש בתקנים ובמפרטים/מסירת המבנה.

**טכנולוגיה** – חומרי בניה / גימורים / טכנולוגיית בנייה.

**פרטים נוספים** - כל פרט נוסף כגון מה תפקיד המתמחה בפרויקט ומה-היא תרומתו, האם עבד בשיתוף, באיזה שלב נכנס המתמחה לפרויקט.

**אני מצהיר/ה בזה על נכונות הפרטים שבדין-וחשבון זה.**

תאריך..... חתימת המאמין/ת.....

-

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – יומן-עבודה חודשי של מתמחה (טופס 5)

אני הח"מ מצהיר בזה כי בחודש ....., שנת ....., עבדתי כמתמחה, לקראת קבלת רישיון בענף ....., מדור ....., בפיקוח של המאמן/ת .....

שם הפרויקט .....

תוכן ההתמחות

תחום התכן .....

שלב תכנון .....

בנושאי רקע .....

התנסות בחוק ותקנות .....

התנסות בטכנולוגיה .....

סה"כ שעות התמחות .....

פרטים נוספים .....

.....

.....

שם הפרויקט .....

תוכן ההתמחות

תחום התכן .....

שלב תכנון .....

בנושאי רקע .....

התנסות בחוק ותקנות .....

התנסות בטכנולוגיה .....

סה"כ שעות התמחות .....

פרטים נוספים .....

.....

.....

|                         |                     |
|-------------------------|---------------------|
| <u>שם הפרויקט .....</u> | <u>תוכן ההתמחות</u> |
| .....                   | תחום התכנן          |
| .....                   | שלב תכנון           |
| .....                   | בנושאי רקע          |
| .....                   | התנסות בחוק ותקנות  |
| .....                   | התנסות בטכנולוגיה   |
| .....                   | סה"כ שעות התמחות    |
| .....                   |                     |
| פרטים נוספים            |                     |
| .....                   |                     |
| .....                   |                     |

**\*הבהרות למילוי הטופס.**

**תחום התכנן** – מבנה מגורים / מבנה ציבורי/ אחר..... (בשטח כולל .....מ"ר), תכנית מפורטת או תכנית מתאר עם/בלי בינוי

**שלב תכנון** – חקירה מוקדמת / חלופות / תכנון סופי / בקשה להיתר / ת.מפורט / פרטים / מסמכי מכרז / פיקוח עליון

**נושאי רקע** - תיאום תכנון/תאום יועצים / אישורי רשויות / ועדה מקומית/ ועדה מחוזית קשר עם המזמין ומנהל הפרויקט.

**חוק ותקנות** - שימוש בחוק ובתקנות / הליכים סטאטוטוריים / שימוש בתקנים ובמפרטים/מסירת המבנה.

**טכנולוגיה** – חומרי בניה / גימורים / טכנולוגיית בנייה.

**פרטים נוספים** - כל פרט נוסף כגון מה תפקיד המתמחה בפרויקט ומה-היא תרומתו, האם עבד בשיתוף, באיזה שלב נכנס המתמחה לפרויקט.

**אני מצהיר/ה בזה על נכונות הפרטים שביומן-עבודה זה.**

תאריך..... שם המתמחה..... חתימת המתמחה.....

**אני מאשר/ת בזה את נכונות הפרטים שביומן-עבודה זה.**

תאריך..... שם המאמץ/ת..... חתימת המאמץ/ת.....

רישוי אדריכלים בפנקס המהנדסים והאדריכלים – בקשה לקבלת רשיון (טופס 6)

אני הח"מ מצהיר בזה כי עבדתי כמתמחה, לקראת קבלת רשיון בענף ....., מדור ....., בפיקוח של המאמנים, כמפורט להלן:

**פרוט תקופות ההתמחות**

שם המאמן/ת ....., מתאריך ....., עד תאריך ....., סה"כ ..... חודשים  
שם המאמן/ת ....., מתאריך ....., עד תאריך ....., סה"כ ..... חודשים  
שם המאמן/ת ....., מתאריך ....., עד תאריך ....., סה"כ ..... חודשים  
סה"כ תקופת ההתמחות ..... חודשים

מצורפים לבקשה זו יומני עבודה חודשיים שערכתי ואושרו על-ידי המאמן/ת, וכמו-כן דו"ח/ות תקופתיים למשך תקופת ההתמחות.

אני מצהיר/ה בזה על נכונות הפרטים שבבקשה זו והמסמכים שצורפו אליה.

תאריך ..... שם המתמחה ..... חתימת המתמחה .....